

Rechtbank van eerste aanleg Gent, vonnis van 30 juni 2011

Betwisting van vaderschap van Nederlandse man – Internationale bevoegdheid – Artikel 61 WIPR – Toepasselijk recht – Artikel 62 WIPR – Toepassing van het Nederlands recht – Geen toepassing van artikel 19 WIPR

Contestation de paternité d'un homme hollandaise – Compétence internationale – Article 61 CDIP – Droit applicable – Article 62 CDIP – Application du droit hollandaise – Pas d'application de l'article 19 CDIP

In de zaak van:

X, piloot, van Nederlandse nationaliteit, wonende te Dubai (Verenigde Arabische Emiraten), [...] (postadres: X, [...], Dubai (UAE)),

Eiser, vertegenwoordigd door Mr. Jan De Meyer, advocaat te Gent, en Mr. Vincent De Donder, advocaat te Dendermonde,

Y, zonder beroep, wonende te Lochristi, [...],

eerste verweerster, vertegenwoordigd door Mr. Geert Suy, advocaat te Aalst, en Mr. Hilde Van den Bossche, advocaat te Aalst,

Z, advocaat te Zomergem, in haar hoedanigheid van voogd ad hoc over de **minderjarige A**, geboren te Dendermonde op [...] 2010 en wonende op het adres van de eerste verweerster, daartoe aangesteld bij beslissing van de voorzitter van deze rechtbank d.d. 31 januari 2011,

tweede verweerder q.q., verschijnend in persoon,

vonnist de rechtbank als volgt,

De partijen werden gehoord in raadkamer op 5 mei 2011 en de stukken werden ingezien, inzonderheid:

- de dagvaarding van 14 februari 2011
- het schriftelijk advies van eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen neergelegd ter terechtzitting van 19 mei 2011.

De partijen hebben niet gerepliceerd op dit advies en de zaak werd in beraad genomen op de terechtzitting van 16 juni 2011.

Voorwerp van de vordering

1. De eiser heeft de Nederlandse nationaliteit en de eerste verweerster de Belgische. Zij zijn op 10 juli 1999 gehuwd te Maastricht (Nederland).

Zij hebben achtereenvolgens in Nederland en Dubai gewoond. In februari 2008 is de eerste verweerster verhuisd naar haar huidig adres in Lochristi. De eiser is op dit Belgisch adres nooit ingeschreven in het bevolkingsregister (hij is overigens nooit in België gedomicilieerd geweest).

Op [...] 2010 is de eerste verweerster te Dendermonde bevallen van een dochter A.

2. De eiser vordert te horen zeggen voor recht dat hij niet de vader is van A.
3. De eerste verweerster betwist deze vordering niet.

De voogd ad hoc gedraagt zich naar het oordeel van de rechtbank.

Beoordeling

Internationale bevoegdheid van de rechtbank

De Belgische rechter is bevoegd om kennis te nemen van de vordering overeenkomstig artikel 61 WIPR, gezien het kind A haar gewone verblijfplaats in België heeft.

Deze rechtbank is tevens territoriaal bevoegd, gezien de verweerster en A in het arrondissement Gent wonen.

Toepasselijk recht

Krachtens artikel 62 §1 WIPR worden vorderingen tot vaststelling of betwisting van het vaderschap van een persoon beheerst door het recht van de staat waarvan hij de nationaliteit heeft bij de geboorte van het kind.

Ter zake had de eiser de Nederlandse nationaliteit op het ogenblik van de geboorte van A, zodat het Nederlands recht dient toegepast.

Overeenkomstig artikel 1:199 van het Nederlands BW is de vader van een kind de man: “a. die op het tijdstip van de geboorte van het kind met de vrouw uit wie het kind is geboren, is gehuwd (...)”.

Nu A is geboren tijdens het huwelijk van de eiser en de eerste verweerster, is de eiser haar juridische vader.

(Dat van dit vaderschap geen melding werd gemaakt in de geboorteakte van A, opgesteld door de ambtenaar van de burgerlijke stand te Dendermonde, doet hieraan geen afbreuk. In tegenstelling tot deze ambtenaar en eensluidend met het advies van het openbaar ministerie, is ook deze rechtbank van oordeel dat er ter zake geen

redenen zijn om op grond van artikel 19 WIPR het Nederlands recht ter zijde te schuiven en het Belgisch recht toe te passen. Er is immers geen sprake van een KENNELIJK zeer zwakke band van deze zaak met het Nederlands recht.

Artikel 19 WIPR betreft een uitzonderingsclausule die restrictief dient toegepast (zie o.a. ERAUW, J. e.a., *Handboek Belgisch internationaal privaatrecht*, Kluwer, 2006, 294 (randnummer 307): “(...) In de Memorie van Toelichting wordt gevraagd dat deze rechterlijke vrijheid met terughoudendheid zou gehanteerd worden. De Raad van State had inderdaad ook in zijn advies omtrent de bepaling enerzijds de gedachte van een verzachting of exceptie aanvaard, maar heeft anderzijds toch aangedrongen om niet de regels aan te tasten en niet tot rechtsonzekerheid aanleiding te geven. De rechtstak is al complex en de uitwijkingsclausule mag geen veelvuldig gebruikte techniek worden; ze wordt achter de hand gehouden voor een uitzonderingsgeval. (...)”).

Tevens dient verwezen naar de Circulaire van 23 september 2004 betreffende de aspecten van de wet van 16 juli 2004 houdende het WIPR die betrekking hebben op het personeel statuut (B.S. 28 september 2004 (tweede uitgave)) waarin wordt vermeld:

“(...) De uitzonderingsclausule (van artikel 19 WIPR) strekt hoofdzakelijk tot matiging van een te strikte toepassing van een verwijzingsregel. Volgens de Memorie van Toelichting kan de clausule de rechter helpen een billijke oplossing te geven aan moeilijkheden die voortvloeien uit een gebrek aan coördinatie tussen de verschillende nationale stelsels. Naar luid van paragraaf 2 kan zij niet ertoe leiden dat wordt afgezien van een recht dat specifiek is aangewezen via een laddersysteem dat erop is gericht het recht aan te wijzen dat, gelet op de inhoud ervan, beantwoordt aan de verwachtingen van de wetgever (zoals inzonderheid het geval is in de artikelen 35, 62 §1 tweede lid en 64). Uit de restrictieve bewoordingen van deze bepaling blijkt het streven van de wetgever om voor deze bepaling te voorzien in de zeer uitzonderlijke toepassing ervan. De behoefte aan de verdere, handhaving van de grootst mogelijke rechtszekerheid en de beoordelingsbevoegdheid die de toepassing van de uitzonderingsclausule vereist, veronderstellen normaal gezien dat het de rechter is die de clausule kan toepassen. (...)”.

Ter zake kan geenszins sprake zijn van een uitzonderlijke situatie in de zin van artikel 19 WIPR: er worden geen elementen aangereikt waaruit eventuele moeilijkheden zouden blijken voortvloeiend uit een gebrek aan coördinatie tussen de verschillende nationale stelsels; evenmin bestaat gevaar voor rechtsonzekerheid, nu de verwijzingsregel van artikel 62 WIPR zeer duidelijk is; tenslotte bestaat geen probleem m.b.t. de voorspelbaarheid van het toepasselijk recht zoals bedoeld in artikel 19 §1 tweede lid WIPR.)

Overeenkomstig artikel 1:200 van het Nederlands BW kan voormeld vaderschapsvermoeden van artikel 1:199.a van zelfde wetboek, worden betwist door de moeder, de vader en het kind. De vordering van de vader tot ontkenning van zijn vaderschap dient ingeleid binnen het jaar nadat hij bekend is geworden met het feit dat hij vermoedelijk niet de biologische vader is van het kind. Ter zake heeft de eiser zijn vordering binnen voormelde termijn ingeleid, zodat zijn vordering ontvankelijk is.

Rest dan de vraag of de eiser bewijst dat hij niet de biologische vader is van A. Deze vraag dient positief beantwoord zoals blijkt uit volgende stukken van de eiser:

- het proces-verbaal van gerechtsdeurwaarder De Wilde d.d. 28 november 2008 opgemaakt in toepassing van artikel 1016bis Ger.W., waaruit het overspel blijkt van de eerste verweerster met B (stuk 3 van de eiser)
- het uittreksel uit het bevolkingsregister d.d. 12 januari 2011 waaruit blijkt dat voormelde B sedert 6 mei 2010 op het adres van de eerste verweerster is ingeschreven (stuk 5 van de eiser)
- de e-mail van de eerste verweerster aan de eiser d.d. 25 januari 2011 luidend als volgt: *“X, bij deze wil ik u meedelen dat ik bevallen ben op [...] van een dochter A. Dit zal ook aan uw advocaat officieel bericht worden. Y”* (stuk 6 van de eiser)
- het niet-betwiste feit dat de eiser en de eerste verweerster sedert 2008 feitelijk gescheiden leven en nooit meer zijn herenigd.

Daarenboven erkent de eerste verweerster expliciet dat A is geboren uit de feitelijke relatie tussen de eerste verweerster en B en dat laatstgenoemde zal overgaan tot erkenning van A.

De vordering van de eiser is dan ook gegrond.

Gerechtskosten

Nu de vordering gegrond werd verklaard en enkel is genoodzaakt door het gedrag van de eerste verweerster (en B), dient zij veroordeeld tot betaling van de gerechtskosten, inclusief de aan de eiser toekomende rechtsplegingsvergoeding (de eiser is immers vertegenwoordigd door een advocaat en is de in het gelijk gestelde partij).

De eiser vraagt de rechtsplegingsvergoeding te bepalen op het basisbedrag (hetzij na indexatie € 1.320,00).

De eerste verweerster vraagt deze vergoeding te bepalen op het minimumbedrag (hetzij na indexatie € 82,50) gezien (1) zij actueel geen inkomsten heeft, (2) het geding een “heel eenvoudige procedure” betreft en (3) zij de vordering nooit heeft betwist.

Rekening houdend met de concrete prestaties van eisers raadslieden, nl.

- opstellen van het (1) verzoekschrift tot aanstelling van een voogd ad hoc evenals van de (2) dagvaarding,
- aanwezigheid op de terechtzitting van 24 februari 2011, waar de eerste verweerster niet is verschenen en de zaak werd uitgesteld naar 5 mei 2011 om de partijen op te roepen in toepassing van artikel 735 §5 Ger.W. gelet op de onsplitbaarheid van het geschil,
- aanwezigheid op de terechtzitting van 5 mei 2011 waar de eerste verweerster de vordering niet betwistte,

zou de toekenning van rechtsplegingsvergoeding aan het basistarief leiden tot een kennelijk onredelijke situatie, zodat het gepast voorkomt het bedrag van de rechtsplegingsvergoeding te bepalen op € 500,00 (de eerste verweerster bewijst niet dat zij geen inkomsten heeft - in ieder geval woont zij kostendelend samen met B die blijkens stuk 5 van de eiser oogarts is - evenmin kan onderhavige procedure met internationaal karakter worden aangezien als een “zeer eenvoudige procedure”).

**OP DEZE GRONDEN,
DE RECHTBANK, op tegenspraak,**

met inachtneming van de artikelen 2 en 41 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtzaken en het advies van het openbaar ministerie,

verklaart de vordering ontvankelijk en gegrond als volgt.

Zegt voor recht dat X, geboren te [...] (Suriname) op [...] 1957, NIET de vader is van A, geboren op [...] 2010 te Dendermonde en aldaar ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand van het jaar 2010 onder nummer [...].

Bepaalt dat voormeld kind voortaan niet meer de naam van de eiser mag dragen.

Verstaat dat verder zal worden gehandeld overeenkomstig artikel 333 BW inzake de melding aan de burgerlijke stand.

Verwijst de eerste verweerster in de betaling van de gerechtskosten en bepaalt deze als volgt:

aan de zijde van de eiser:

- rolrecht aanstelling voogd ad hoc € 52,00
- dagvaarding en rolrecht € 224,11
- rechtsplegingsvergoeding € 500.00

aan de zijde van de eerste verweerster en de voogd ad hoc op € 0,00 (nul euro).

Aldus, in tegenwoordigheid van eerste substituut-procureur des Konings Guy Baesen behandeld in raadkamer en uitgesproken op de openbare terechtzitting van de derde burgerlijke kamer van de rechtbank van eerste aanleg te Gent op dertig juni tweeduizend en elf.

Heeft de zaak volledig behandeld en erover geoordeeld: alleensprekend rechter Katrien De Wilde bijgestaan door griffier Michel Verloove.

